

Capability management
Wat verstaan we eronder?
Capabilities in de zorg, hinder of bron

Jac van der Klink
Jaap Deinum

TILBURG UNIVERSITY

 Tranzo
Scientific center
for care and
wellfare

UMC St Radboud

Capability management

TILBURG UNIVERSITY

UMC St Radboud

Capability management

Het doorvoeren van de capability benadering in de hele organisatie

1. wisselwerking tussen 'model' en praktijk.
2. veronderstelt 'kanteling' van denken over de waarde van werk

Wisselwerking tussen theorie en praktijk

Niets is zo praktisch als een goede theorie

K. Lewin

Niets is zo theoretisch als een goed praktisch probleem

D. Cartwright

Wisselwerking tussen theorie en praktijk

Outline dubbelpresentatie

1. schets van een 'zorgpraktijk' – Jaap Deinum
2. schets van de capability benadering – Jac van der Klink
3. dialoog tussen praktijk en theorie – Jaap en Jac
4. verbreding dialoog naar uw praktijk; van duoloog naar multiloog – Jaap en Jac en u

Wisselwerking tussen theorie en praktijk

Niets is zo theoretisch als een goed praktijkvoorbeeld

D. Cartwright

Jaap Deinum

1979-1980 propaedeutisch jaar Vrije Hogeschool Driebergen
1980-1987 geneeskunde Erasmus Universiteit Rotterdam
1987-1989 vervangende dienstplicht
1989-1995 opleiding tot internist Erasmus MC, Rotterdam
1995-2002 stafid Erasmus MC
1999 promotie
2002-heden stafid RadboudUMC, Nijmegen

Radboudumc

Disclosures:

Internist

Loondienst/Radboud UMC   ('a significant impact on
healthcare'
'patiënt als partner'
'personalized medicine')

H-factor op dit gebied ~0

Vasculaire geneeskunde

Veel therapie-resistente hypertensie
groot probleem: therapietrouw

NB: Meningen hier geventileerd zijn mijn meningen, niet
noodzakelijkerwijs die van het RadboudUMC

Radboudumc

PATIENT-CENTERED CARE

Radboudumc

Radboudumc

Hyperspace - ALGEMEEN INTERNE GENEESKUNDE POLI - Radboudumc PRD - J. DENNUM

Resultaten Resultaat notities Herinneringen

Dossier SEH Dossier Telefonisch contact Alleen orders Documentatie Patiëntenstation Patient DBC's Herinner mij Personaliseren Trainingsmaterialen

Bezoeknavigator

Reden van contact

Hoofdklacht: Geen

Recente afspraken bij mij: Geen

Recente afspraken bij hetzelfde specialisme: Geen

Decursus: Geen verslagen opgeslagen

Voorgeschiedenis

Medische voorgeschiedenis: Nog niet beoordeeld

Chirurgische voorgeschiedenis: Nog niet beoordeeld

Medische voorgeschiedenis - Pertinent negatieven: Nog niet beoordeeld

Familieanamnese: Geen

Verslavende middelen en seksualiteit: Geen gegevens opgeslagen

Als beoordeeld markeren: Nooit beoordeeld

Thuismedicatie: Geen medicatie opgeslagen

Als beoordeeld markeren: Nooit beoordeeld

Nieuwe notitie

Snurken: ***, apnoes: ***, slaperig: ***

drop: ***, zoethout: ***, zout zelf toevoegen: ***, zout, kant-en-klaar: ***

zwangerschapshypertensie: ***

reactie op medicatie: ***

zelfmeting: ***, type apparaat: ***, waarden: ***

lichaamsbeweging: *** x/week, duur: ***

voldoende fruit: ***, voldoende groente: ***

cholesterol: ***

Adherence: ***

Cognitief: ***

Emotie: ***

Gedrag aangepast: ***

Omgeving: ***

Gezicht: stabiel ***, eetlust: ***

Tekenen bij sluiten contact

Accepteren Annuleren

Radboudumc

Photo Copyright Royal S King

AIRLINERS.NET

Dreamliner: die heeft wél een automatische piloot

Radboudumc

**INTERNATIONAAL
KWALITEITSKEURMERK VOOR UMC
UTRECHT**

Maandag 22 juli 2013

**UMC Utrecht onder verscherpt
toezicht van Inspectie**

De toezichthouder wil dat het ziekenhuis de plannen voor het verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van de zorg sneller gaat doorvoeren.

Joost Pijpker 14 april 2016
... op de ... in dat is gekeken naar meer ... van kwaliteit van zorg, onderzoek en ... Wereldwijd halen minder dan 5% van alle ziekenhuizen het keurmerk in één keer.

Organization Accredited
by Joint Commission International

Radboudumc

Wisselwerking tussen theorie en praktijk

Niets is zo praktisch als een goede
theorie

K. Lewin

Jac van der Klink

Ποιειν και Πραττειν

Resultaat en proces
Productie en consumptie

De koppeling tussen werk en inkomen zoals wij die kennen is historisch gezien eerder uitzondering dan regel
Andere waarden dan inkomen speelden een grote rol

TILBURG UNIVERSITY

Tranzo
Wetenschappelijk
centrum voor
zorg en welzijn

Labor en opus

- Labor aspect: werk als last, belasting, probleem
- Opus aspect: werk als verwerkelijking, zingeving, uitdaging

Werk is een (wisselende) combinatie van labor en opus

Labor en opus

In onze huidige diensteneconomie neemt werk een totaal andere plaats in dan in de industriële economie van een halve eeuw geleden

Verschuiving van labor naar opus
Maar niet voor iedereen ...

Capability concept van Amartya Sen

Amartya Sen (India, 1933)
Professor in economics, Harvard
en Cambridge
1998: Nobelprize 'for his
contributions to welfare
economics'
Human Development Index
(Verenigde Naties)
The Idea of Justice, 2009

Sen: capability

De mogelijkheden waarover mensen beschikken om te zijn wie ze willen zijn en om waardevolle dingen te doen & te realiseren in hun leven

“Beings and doings people have reason to value”

De waarde van werk; werk als capability

Alle mensen hebben recht op werk waarin ze kunnen zijn wie ze willen zijn en kunnen doen wat waardevol is.

een verdelingsvraagstuk

Bij 'capability management'

- Is 'ieders waarde aan het werk'
- Geldt voor ieder: werk als waarde

Werk als waarde

Drie waardedimensies van Aristoteles tot Arendt:

- 1) Economisch / bestaanszekerheid,
in het eigen levensonderhoud kunnen voorzien,
- 2) het scheppende karakter van werk
creativiteit, vakbekwaamheid, persoonlijke ontwikkeling)
- 3) participatie,
deel uitmaken van een groter geheel, sociale ontwikkeling,
identiteit, respect voor anderen en gevoel van eigenwaarde.

‘The goods of work (other than money!)’

Anca Gheaus and Lisa Herzog

- 1) Excellence
- 2) Social contribution
- 3) Community
- 4) Social recognition

Vragenlijst werkwaarden

Van der Klink e.a. 2016; Abma e.a. 2016

- Relevante werkwaarden volgens capability methode ‘opgehaald’ uit de praktijk
  - literatuur
  - interviews

Zeven werkwaarden

- Kennis en vaardigheden *gebruiken*
- Kennis en vaardigheden *ontwikkelen*
- Betrokken zijn bij belangrijke beslissingen
- Betekenisvolle werkcontacten met anderen hebben of opbouwen
- Eigen doelen stellen
- Een goed inkomen verdienen
- Een bijdrage leveren aan het creëren van iets waardevols

Van waarde naar capability

1. Hoe *belangrijk* is deze waarde voor u in uw werk?
2. Biedt uw huidige werk u voldoende *mogelijkheden* om deze waarde te realiseren?
3. *Lukt* het u daadwerkelijk om deze waarde te *realiseren*?

Rechtvaardigheid

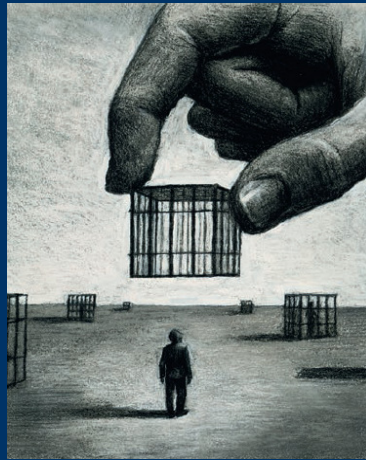
Gelijke middelen?

Utility

Gelijke mogelijkheden?

Capability

Tranzo
Wetenschappelijk
centrum voor
zorg en welzijn

We moeten mensen niet isoleren in hun competenties en tegen elkaar uitspelen maar elkaar laten versterken in hun capabilities

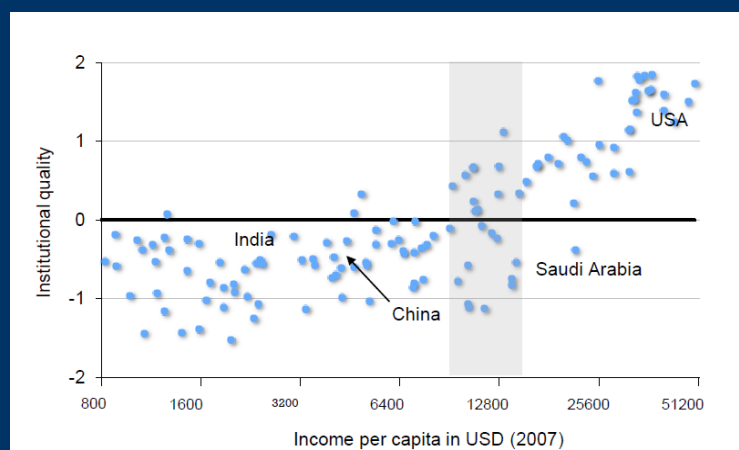
Capability set for work

Fatas & Mihov. The 4 I's of economic growth

- Innovation
- Initial conditions
- Investments
- institutions

Fatas & Mihov. The 4 I's of economic growth

Fatas & Mihov. The 4 I's of economic growth

- Landen groeien als hun instituties goed zijn: goede maatschappelijke context; vertegenwoordiging van waarden
- Analogie: bedrijven groeien als hun instituties goed zijn; vertegenwoordiging van waarden: capability management

Dank u voor uw aandacht

Jac van der Klink, Tilburg University
Jaap Deinum, Radboud UMC
Arnhem 20 mei 2016